Noè Rivas www.noerivas.com noerivas@noerivas.com 629.729.060

JA HA ARRIBAT LA TARDOR

L'estiu ha marxat i ja tenim aquí la tardor: els dies s'escurcen, cauen les fulles, els ocells migren, el temps canvia i venen les pluges, la natura es vesteix amb uns colors encisadors , comencen les escoles, els esplais, els agrupaments.., arriba un bon temps per fer excursions i un bon temps d'anar a poc a poc... Una època per viure bé.

Però que passaria si un dia la tardor no arribés i nosaltres amb els nostres records l'haguéssim de crear? Recordaríem els seus sons, les seves flaires, els seus àpats, les seves celebracions? Sabríem explicar les seves històries? Taral·lejaríem les seves melodies i cançons? Retindríem a la memòria tots els seus instants?

La resposta a tot això la trobareu participant i essent protagonistes d'aquest espectacle.

FITXA TÈCNICA:

- Aquest espectacle va dirigit al públic familiar i també al públic infantil.
- L'espectacle ha estat dissenyat per fer-ho a **espais interiors**: petits teatres, envelats, sales de Centres Cívics ..
- Cal un espai escènic mínim d'uns 6m x 4m.
- Cal una pressa de corrent de 220 V i 2.000 W , amb presa de terra.
- El temps necessari pel muntatge de l'espectacle és de 45 minuts
- El temps necessari per desmuntar és de 45 minuts.

FITXA ARTÍSTICA:

Idea, adaptació i guió de l'espectacle: Noè Rivas

CANÇONS DE L'ESPECTACLE:

- **LA TARDOR** Lletra i Música: Noè Rivas

Ja ha arribat la tardor
vestida de groc i marró,
cauen branques, cauen fulles
que després trepitgem tots.

Ja ha marxat la calor,
vent i pluja se l'han endut,
nits més llargues, més silenci,
flaires que recordem tots.

La natura ens durà
pomes i raïm del bo,
molts bolets, també castanyes
que ens agraden molt a tots.

Ja ha arribat la tardor
vestida de groc i marró,
ara anem a passejar.

- **LA CASTANYERA** Popularitzada

Quan ve el temps de menjar castanyes
la castanyera, la castanyera,
ven castanyes de la muntanya
a la plaça de la ciutat.
La camisa li va petita,
la faldilla li fa campana,
les sabates li fan «cloc-cloc»
i en ballar sempre gira així.

- **EL BALL DE LA CASTANYA** Música: Tradicional catalana Lletra: Josep Mª Pujol

El ball de la castanya
no sé qui el ballarà. (2v)
Si tots entrem en dansa,
el foc les cremarà. (2v)

El ball de la castanya
no sé qui el ballarà. (2v)
Si queden massa crues
tothom rondinarà. (2v)

- **CAUEN LES FULLES** Música tradicional nordamericana Lletra: Lluís Atcher, Mònica Gispert, August Garcia i Lluís Pinyot

Cauen les fulles, cauen les fulles,
cauen les fulles, l'herba els fa recer.

Ploren els arbres, ploren els arbres,
ploren els arbres al ritme del vent.

Cau el silenci, cau el silenci,
cau el silenci, sento el seu abraç.

Dins meu ressona, dins meu ressona,
dins meu ressona el temps de la tardor.

- **L'ESQUIROL** Tradicional catalana

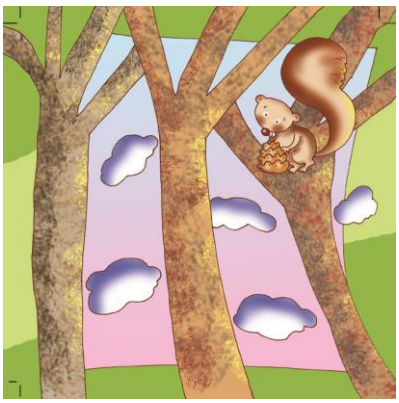

Plim, plim, plim, plim,
salta l'esquirol.
Plim, plim, plim, plim,
i de pressa puja al tronc.
Plim, plim, plim, plim,
agafa una pinya.
Plim, plim, plim, plim,
I se la menja tot sol.

- **EL BALL DELA CIVADA** Tradicional catalana

El ball de la civada
jo us el cantaré. (2)

El pare quan la sembrava
feia així, feia així,
se'n daba un truc al pit
i se'n giraba així:

Treballem, treballem,
que la civada, que la civada
treballem, treballem,
que la civada guanyarem.

Substituïm "sembrava" per «llaurava» per: «segava», «molia» i «menjava» a cada nova estrofa.

Noè Rivas www.noerivas.com noerivas@noerivas.com 629.729.060

- **CARGOL TREU BANYA** Tradicional catalana

Cargol teu banya
puja a la muntanya,
cargol treu vi,
puja al muntanyí.

Cargol treu banya
puja a la muntanya,
cargol bové
jo també vindré.

- **TOT PASSEJANT PEL BOSC** Música tradicional nordamericana Lletra: Noè Rivas

Tot passejant
per dins el bosc
trobaràs pins, alzines,
roures i castanyers.

Cuida'ls molt bé
i descobeix
aquest tresor
del que tothom podem gaudir.

Descobriràs
molts animals
i un sotabosc ben ric
i potser algun bolet

Cuida'ls molt bé
I descobeix
Aquest tresor
del que tothom podem gaudir.

Fonts d'aigua fresco
i monuments:
dòlmens, menhirs,
ermites i també algun castell.

Cuida'ls molt bé
I descobeix
Aquest tresor
del que tothom podem gaudir.

Noè Rivas www.noerivas.com noerivas@noerivas.com 629.729.060

- **M'AGRADA LA TARDOR** Popularitzada

M'agrada la tardor
perquè els arbres es despullen.
M'agrada la tardor
virondeta, virondó.

Groc, groc, groc,
groc, groc, groc,
grogues i seques són les fulles.

Groc, groc, groc,
groc, groc, groc,
grogues, vermelles i marrons.

- **EL BALLET DEL ROTLLETÓ** Tradicional catalana

El ballet del rotlletó,
de punteta, de punteta;
el ballet del rotlletó,
de punteta i de taló.

Nou pometes hi ha al pomer,
de nou, una, de nou, una;
nou pometes hi ha al pomer,
de nou, una en caigué.

Si mireu el vent d'on ve,
veureu el pomer com dansa;
si mireu el vent d'on ve,
veureu com dansa el pomer.

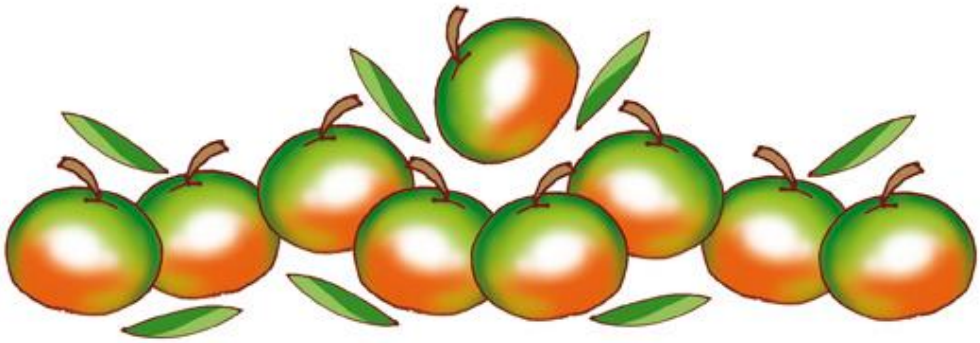

Il.lustracions de les cançons: Mercè Aranega (http://www.mercearanega.com/)

Noè Rivas www.noerivas.com noerivas@noerivas.com 629.729.060

EL CONTE: L'Indi errant que dugué la tardor

I això era i no era en el temps de les llegendes, quan, en un lloc lluny d'aquí, hi visqué l'Indi Errant. Sempre anava i venia segons el seu rampell i tothom, en veure'l tornar, es delia per escoltar noves i contalles d'altres llocs i d'altres gents.
L'Indi els parlava de rius immensos, plens de peixos, i de la selva verge i de la pampa. Tots el cosien a preguntes i l'escoltaven amb respecte.
Però va passar que un dia no se'l volgueren creure per molt que digués. Això va ser quan va explicar que, a les llunyanes terres del nord, de clima més suau, les fulles dels arbres no sempre eren verdes, que en un temps donat – deia- començaven a esgrogueir-se, esdevenien rogenques i, més tard semblava que algú hagués vessat pel paisatge una immensa gerra de mel. Llavors, no trigava a arribar la neu, o bé començava a ploure i l'aigua queia i queia sense aturador, fins que dels borrons dels arbres en naixien petites fulles, d'un verd esclatant.
I és que en aquell temps, i en aquell indret, la gent no havia vist mai fulles de color de tardor.
Quan el Gran Senyor del fred començava a fumar amb la seva pipa de gel, arbres i matolls encara eren verds, i ell fumava i fumava i el fum s'anava enlairant i el cel s'emplenava de nuvolots grisos i atapeïts.
Llavors, se sentia el xiulet dels vents gelats que arribaven i, de cop i volta, el mal temps s'ensenyoria d'aquell racó de món. Les fulles, verdes i tendres, eren despreses i arrossegades lluny. L'herba, era amagada per la neu. El riu cobert pel glaç. Els indis havien de vestir-se amb pells i no podien deixar d'atiar el caliu per protegir-se del fred del llarg hivern. No, és clar que no el podien pas creure, el seu amic rodamón, quan els parlava d'aquella estació de l'any, que la gent,allà al Nord, anomenaven Tardor.

- "Jura pel teu honor que ens duràs la Tardor", demanaren. I així ho va prometre.

Van passar els mesos i van passar els anys. L'Indi va caminar un xic pertot i a tothom
que trobava demanava com ho podia fer per portar la Tardor als seus amics, però mai ningú no li donà la resposta.
El seu cap es cobrí de plata i els seus peus amb prou feines el seguien. Tot i amb això mai no oblidà la promesa.
Un dia, era a finals d'estiu, va arribar a un lloc, desconegut per ell. No hi creixia ni un bri d'herba i no se sentia cap cant d'ocell.
Una pila de pedres groguenques, mal amuntegades, senyalava el començament d'una estreta sendera. La segueix i, després de molt de caminar arriba a una cova. Assegut en una pedra hi havia un gegant tot cobert de pells d'animals. A les mans hi tenia una gran pipa de gel.

Quan veu el rodamón, crida: - "T'hauria de castigar per haver vingut! Jo sóc el Gran Senyor del Fred! Sé el que busques i ningú més que jo només podrà dir el que has de fer. Però primer pensa si val massa la pena: els meus consells et costaran la vida!"
L'Indi contesta: -"Tant me fa. Em sentiria feliç si tu m'ajudessis a complir la promesa que vaig fer als meus amics."
El gegant pensa una estona i diu: -"Posa't en camí tan de pressa com puguis. No gaire lluny d'aquí trobaràs una pedra molt grossa. És allí sota on neix la font de la Tardor. No has de fer altra cosa

que beure'n... Apa, cuita, no facis el ronsa i posa't a córrer, que estic a punt de fumar la meva pipa de gel."
L'Indi Errant donà les gràcies, s'acomiadà del Senyor del Fred i se'n va anar tan de pressa com les seves cansades cames el van deixar. No podia perdre ni un moment. Allí, a l'horitzó, es veien venir uns núvols no gaire engrescadors i, escoltant bé, es podia sentir el xiulet del vent que s'acostava.
A la fi va trobar la gran pedra. Va aplegar totes les forces que li quedaven per fer-la córrer, i allí sota va poder contemplar un doll d'aigua, que rajava clara però vermellosa.
Els núvols s'anaven acostant i el vent, desfermat, començava a embravir la mar, tot aixecant castells d'escuma. L'Indi no dubta gens. S'agenolla, estira els braços, s'emplena les mans d'aigua i beu. Beu lentament, molt lentament.
En acabat, s'aixeca i queda allà, al mig, plantat, clavat a terra sense poder moure peu ni cama. A poc a poc els peus se li van enfonsant dins la terra, com si fossin arrels. Es mira les mans i veu com se li tornen branques, unes branques nuoses i retorçades, i de les branques en van sortint fulles.
Ara, al costat de la font hi ha un petit arbre de fulles vermelloses, que brillen com robins. El vent ha amainat. Sols se sent el suau murmuri d'una brisa lleugera. Els núvols, abans amenaçadors, ara es passegen pel cel com una volada de cigonyes blanques.

Els indis treuen el cap a fora i, meravellats, veuen aquell petit arbre de fulles rogenques. I diuen: -"L'Indi Errant ha complert la seva promesa. Ens ha portat la Tardor".

Versió de Lourdes Jordà del llibre"Contes d'Amerique du Sud"
T. Duran; N.Ventura. "Setzevoltes: recull de contes per narrar".
Barcelona, Graó, 1985. 111pg.

Noè Rivas www.noerivas.com noerivas@noerivas.com 629.729.060

BUSCANT PER INTERNET :

- Poemes de Tardor: http://www.slideshare.net/ncortiel/poemestardor
- Cuines de tardor: http://www.clubdecuines.cat/canal-ultimes-receptes/cuina-de-tardor/52
- Festes de la tardor: http://www.festes.org/directori.php?id=3
- Tots Sants: http://www.carrutxa.cat/festes/tardor/totsants/
- La Castanyada: http://www.edu365.cat/castanyada/
- La Castanyada-2: http://www.vilaweb.cat/www/diariescola/noticia?id=763837
- Inspirats en la tardor (música, pel·lícules, llibres...) http://www.diba.cat/biblioteques/especials/tardor2008/inspirats.asp
- Abecedari de la tardor: http://picasaweb.google.com/miracontes/Tardor?authkey=Gv1sRgCNuJvtj2s8H24QE&feat=embedwebsite#5520789293935586002

- Escoltar la pluja: http://www.youtube.com/watch?v=8_QAvM-goNk&feature=player_embedded
- La Tardor – 1r moviment: ALLEGRO de Vivaldi: http://www.youtube.com/watch?v=XZ6NC0tJ_dA&feature=player_embedded
- La Tardor – 2n moviment: ADAGIO MOLTO de Vivaldi: http://www.youtube.com/watch?v=1Eh-SCqsn8g&feature=player_embedded#at=84
- La Tardor- 3r moviment: ALLEGRO de Vivaldi: http://www.youtube.com/watch?v=d-h-rfKq9zI&feature=player_embedded
- Imatges de tardor a ritme de La Tardor de Vivaldi: http://www.youtube.com/watch?v=8Q8ez-hGsuU
- La Tardor – presentació: http://www.youtube.com/watch?v=vDzC9eHOQ7o
- Webquest de La Tardor (CS d'EP i 1r cicle d'ESO): http://www.xtec.cat/~nalart/noveswq1/tardor/index.htm
- Dibuixos per pintar la Tardor: http://www.pintar.cat/dibuixos-per-pintar-de-tardor.html
- Dites de la tardor: http://www.contes.cat/escrits-dites/dites-de-la-tardor_401_1.html
- Molt bon dossier de la Tardor, creat per l'Àngel Daban: http://www.angeldaban.com/modules.php?name=Content&pa=showpage&pid=103

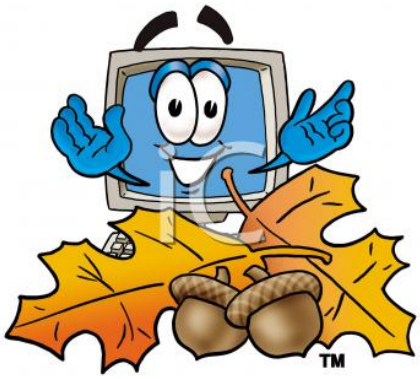

Noè Rivas www.noerivas.com noerivas@noerivas.com 629.729.060

LLIBRES:

- **De Noè Rivas**

Cada festa, una cançó
Noè Rivas
Il·lustracions: Fina Rifà
Ed. Baula. Barcelona 2003

"VI, CASTANYES I CARAGOLS AMB BANYES : RECULLS DE FOLKLORE : LA TARDOR"
Noè Rivas, Quim Auladell, l'Eugènia Sala, la Montserrat Llinares i en Marc Isbert.
Editat per Pleniluni. Col.lecció Esplai-Pleniluni , núm. 10. Barcelona 1.987.

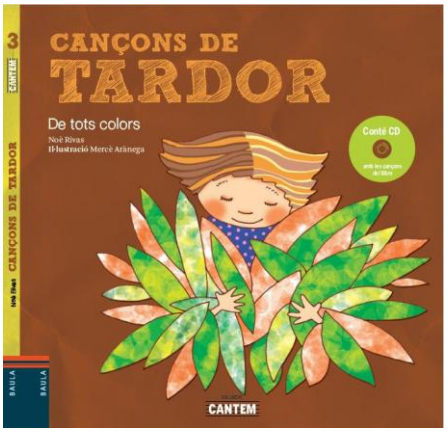

Cançons de Tardor
Noè Rivas
Il·lustració: Mercè Aranega
Edicions Baula. Col·lecció: Cantem. Barcelona 2011

- **D'altres autors:**

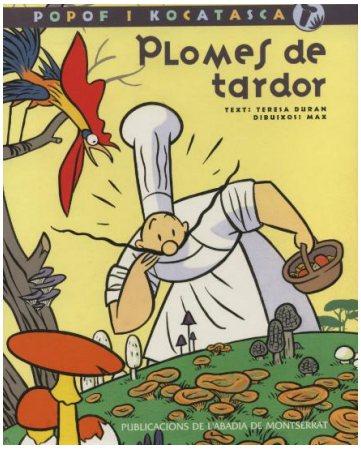

Plomes de tardor.
Teresa Duran
Barcelona: Abadia de Montserrat, 1996.

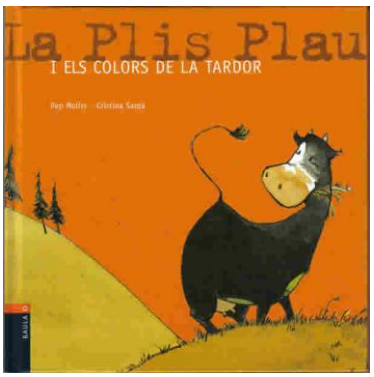

***La Plis Plau i els colors de la tardor*.**
Pep Molist
Publicació: Barcelona: Baula, 2005. Col·lecció: La Plis Plau; 2

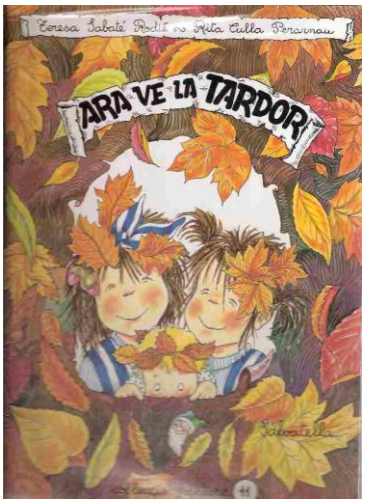

***Ara ve la tardor*.**
Teresa Sabaté i Rodié
Publicació: Barcelona: Salvatella, 1999. Col·lecció: Folklore, 11

La Castanyera
Anna Grau
Il·lustracions: Maria Rius
Publicació Barcelona : Combel, 2004

Bolets dels nostres boscos
Rita Schnitzer
il·lustrat per Armand Muntés i María Pascual
Publicació Barcelona : Elfos, cop. 1987